

Sárospataki
Ifjúsági Közlöny

.....

Főszerkesztő:

Társzerkesztők:

Felelős szerkesztő:

Benke Kálmán

Béky Zoltán, Karászi Dezső, Harsányi László

Horkay László

.....

TARTALOM: Búcsúzóra. — Novák Sándor: Csernyánszky Jenő. (Siribeszéd.) — Novák Sándor: Holdas úton. (Költemény.) — Képes Géza: Uzenet a megszállt területek magyarságának. (Költemény.) — H. Bathó János: Keresem a boldogságom... (Dal.) — Benke Kálmán: Széni-ori állás a sárospataki főiskolában. (Vége) — Császár József: Negyedévesek búcsúzójára. (Vers.) — Újszászy Kálmán: Amerre a pataki diákok járnak. — Szabó Irén: Bujdosó diákok. (Vége.) — Mauks László: Új dal... egy régi lánynak... (Vers.) — Diákadomák. — Irodalom. — Egyleti élet. — Hírek.

.....

Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sárospatak. — Kollégium.

Előfizetés:
Egész évre ... 4 pengő
Félévre ... 2 pengő

XLII. évfolyam.

Junius hó.

1927.

40 év óta áll fenn
id. Szepessy István
sütődéje.

Sárospatak legrégebb, legked-
veltebb péküzlete.

Minden nap friss
péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Csicsery József
cserépkályhaüzeme

Sárospatak

mely Zemplénnvármegyében
a legrégebb és legnagyobb.
Alapítottát 1902-ben.

Készít a sárospataki legfinomabb tűz-
álló kaolinból a legújabb modern stíl-
ben és kivitelben mindenféle színben
és nagyságban cserépkályhákat, kan-
dallókat és takaréktűzhelyeket. - To-
vábbá ócska kályhajavítások, átra-
kások vidéken is gyorsan és pon-
tosan eszközöletnek.

Kályhaimért 10 évi Jótállást vállalok
Olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

A m. kir. Koronaörség szállítója!

Cím:

Csicsery József, kályhás
Sárospatak

Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

Koncz Ferenc
angol és francia cipész
Sárospatak,
(a református templomközben)

Megrendelésre készít elsörendű
férfi és női cipőket, csizmákat,
varrott és szegezett talppal a leg-
egyszerűbbtől a legfinomabb ki-
vitelig, melyekből állandó raktára
is van. csakis elsörendű anyagból,
szolid árak mellett. Javítások gyor-
san és gondosan eszközöletnek.

Ifj. Szepessy István

CUKRÁSZDÁJA
SÁROSPATAK,
(a ref. főiskola mellett).

Vállal: lakodalmi-, alkalmi
torta és egyéb cukrász-
süteményeket.

Vidéki rendelések posta út-
ján rendelve is a legpon-
tosabban eszközöletnek.

●
Rádió állomás.

●
Vidékiek találkozóhelye!

Sárospataki

Iszapági Kozlony

XX

XLII. évfolyam.

Junius hó.

1927.

Főszerkesztő :

Benke Kálmán

Társzerkesztők :

Béky Zoltán, Karászi Dezső, Harsányi László

Felelős szerkesztő :

Horkay László

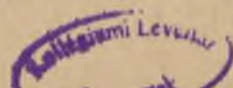
Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

Búcsúzóra.

Az évfáró napnak kedves, rokonszenves ellentéte : a találkozásai ünnepe, mely azt bevezette s az évfáróünnepé, mely elválást, búcsúzást jelent, a városon át robogó versenyző autók s motorkerékpárok búgásától is élénkítve, mégis azt a boldog egységet domborította ki: a pataki diákok főiskola- és hazaszeretétét, melyben annyira egy tud lenni a találkozó kegyelmes és méltóságos úrtól kezdve az öntudatlanul is ragaszkodó kisdiákiig mindenki.

Olyan kedves s felemelő nézni azt az öreg pataki diákot, aki visszajött ide az öreg Alma Materhez, meg-nézni: él-e még, megvan e a jó egészsége, fiai életerések, sokatígérők-e, mint ő és társai voltak egykor? Kellemetlen emlékei, amelyek nélkülözésekről beszélnek vagy talán valami személyes hatalommal, tanárral vannak kapcsolatban, megenyhülnek, felolvadnak az elmúlt idővel, kedves hangulatai még melegebb színt kapnak, éveken keresztül szíven melengetve s nem marad más érzése, mint a nagy szeretet, a kimondhatatlan ragaszkodás az ősi Kollégiumhoz.

S van ebben megnyugtató a mi számunkra is, most távozó diákokra, kik még nagyon eleven benyomások, közvetlen, személyes vonatkozások alapján, ifjúi tüzzel, szemmel ítélünk. Jóllehet ezen az ítélésünkön átszűremlék már most is halványan a személyek felett álló nemes Kollégium.

Íránta, hagyományai iránt való szeretetünk vezérelte munkánkat, fáradozásunkat; ez irányozta tollunkat s volt vezetőnk Közlönyünk szerkesztésében.

Szívesen mondunk köszönetet munkatársainknak, kik készséggel álltak segítségünkre munkánk végzésénél. Úgy-szintén a pataki diákok pártfogóinak, minden előfizetőnknek, kik anyagi segítségükkel szintén velünk együtt munkáltak.

Istennek hálát adva búcsúzunk a laptól, a pataki diáknak e drága örökségétől, búcsúzunk kedves olvasóinktól s Istentől áldást kérve, reménykedve nézünk jövője elé.

„Válásra int immár az óra!”

~~~~~

Csernyánszky Jenő

Sátoraljaújhelyen május 13-án a sírnál elmondta: *Novák Sándor* főgimn. tanár.

Kedves volt Tanítványunk!

A sárospataki ref. főiskola nevében állok ide nyitott sírod elé, hogy eltávozó szellemedtől utolsó búcsút vegyek. De ha ezt a megbízatást nem kaptam volna is, akkor is ide állítana végső kívánságod. Ha a világgal való leszámolásod alkalmával nem is fejezted volna ki ezt az óhajodat, akkor is ideállnék, mint osztálytanárod, mint atya-helyettesed, mint tapasztalatokban idősebb barátod, hogy az emlékezés könnycseppjét hullassam rá elfonnyadt fiatal életed gyökerestől kitépott virágaira. Sokfélék a gazdag Istennek az ajándékai. Akit nem nagyon szeret, azt a külalak kellemével, a megjelenés szépségeivel ajándékozza meg, ezzel a hidegfényű gyémánttal, melynek ékszer viselete maga is külsőségekre, gyors sikerekre, sekélyes gondolkozásra szoktatja rá a viselőjét. Akit jobban szeret, azt az ész villany-lámpájával, ezzel az érzékeny fényképező lemezzel bocsátja földi útjára, hogy tiszta világítású képeket gyűjtve össze az ezerarcú dolgokról, segítse azokat mások számára is érthetővé, világosabbá tenni. Aki még kedvesebb az örökrendelkezés szellemének, annak az akaraterő vésőjét és vakoló-kanalát adja kezébe, vésőt hogy avult falakat bontva új épületek tervrajzát vetítse le a magasabb világból ebbe az alacsonyabbrendű világba s vakoló kanalát, hogy az isteni akarat munkatársává téve segítsen fölépíteni az előhaladásnak: az Istenhez közelebb jutásnak nagy fogadalmi templomát. De aki legközelebb áll a szívéhez, annak e szív kimeríthetetlen jóságából ad egy könnycseppet, amelyből mennél több földönjáró szemében ragyog egy kis részecske, annál gazdagabb lesz maga az egyén is, az öszszesség is és a nagy egész: az isteni szeretet végtelen tengertükre. A

mások iránt való jóindulat olyan, mint az odanyújtott kéz, mely minden elesettet fel akar emelni, olyan, mint a mindennapi kenyér, melyből vért, gondolatot, életet eszik az ellankadó test, lélekké változtatván az élettelen anyagot. Te is azok közé tartoztál, kedves elköltözött barátunk, akik ebből a mérhetetlen tengerből kaptak egy habocskát, a jóindulatot, a szeretetet mások iránt, azt a földi útlevelet, melybe a legfőbb bölcsesség írta azokat a súlyos jelígeket: menj, hogy szenvedj és megpróbáltassál, hogy feloldoztassál.

Csak önmagad iránt nem voltál elegendőképpen jó. Mint a nyírkos sírfenek párái, gőzölögnek fel sírodból a riasztó kérdések: miért kellett ezt tenned, miért rokkant meg fiatal izmaidban az önbizalom, mért sötétedett el annyira láthatárod, hogy a végső kapú betörésével kerested a kivezető utat? Hát nem bízál eléggé az Alma Materben, mindnyájunk nevelő anyjában, tanáraidban, szülőidben? E kérdésekre ha el is hallgatjuk a feleletet, ne ítélkezzünk, hiszen minden földi ítélet ugyanis csak kihallgatás nélkül való ítéletmondás, büntetése a körvonalnak. Holott a lélek az, mely a körvonalakat étellel telíti, de a lélek csak az Isten előtt látható a maga valójában. Te túl vagy már e csillag látkörén, mely az egyetemes igazságot csak megtörve képes visszafükrözni, te már mosolygasz a por nagyzolásán, mely egy másik porszemét akar minősíteni. Egyedül Isten lát minden okot, elítélhet a földi vélemény, ha ő fölment bennünket. Hozzá fohászokodom én is: Istenem, adj olyan légies könnyűségű és mégis súlyos tartalmú szavakat, amelyek egyszerre tudnak könnyezni és vigasztalni! Adj a te kiapadhatatlan forrásodból balzsamcseppeket, hogy azokat a fájdalom sötét virágú kelyhébe hullatva enyhülést találjanak a megszorodottak!

Az első balzsamcseppet nektek nyújtom, gyászbaborult szülők, akik mélységes fájdalommal könnyezve állotok itten s akik e koporsóval alkonyodó napjaitok derüjét, nyugalmát sülyesztitek a sírba. Nem megnyugvást, de némi enyhülést keressetek a mellettetek zokogó szépszámú gyermekeitek szeretetében, támogatásában. Nyújtson büszkeséget a megemlékezésben az a tudat, hogy elköltözött gyermekeitek és testvéretek maga volt a tisztességtudás, a jóindulat, a mások megbecsülése, a nyájas, szelid karakter mintaképe. Idézzétek fel gyakran halvány alakját s békéljete meg a Világkormányzó titokzatos akaratában!

A másik balzsamcsepp titeket illet, szerető osztálytársak, kik megilletődve állotok egy megdöbbenő szindarab erőszakos végénél s merengve gondolkotok a megoldáson, amely már az örökkévalóságba nyúlik át. Megfürdethettétek most lelketeket a fekete benyomások egész halotti gyülekezetében, láttátok a kórházi kápolna bár felvirágozott, de mégis borzalmakat keltő ravatalát, lelketekre szállhatott az elöttetek még ismeretlen rémnek: az elmulásnak, a végzetnek rettenetes titkokat suttogó angyala. Tanúljátok meg, hogy nem ok nélkül tette a legfőbb bölcsesség iszonyatossá az élet végét, a nyitott sírt, hogy erőszakos kézzel betörhetnétek az ő rendelkezéseibe. Tanúljátok megbecsülni az életet, az ifjúságot, ezt a biztosító intézetet,

amelybe pontosan kell befizetni a munkálkodás kamatait, a fáradozás részleteit, hogy napjaitok múlására gyömölcsozó tőkét gyűjthessetek. Megnyugtathatjátok magatokat abban a tudatban, hogy tapasztalatokban gazdagabb osztálytársatokat vezetőül fogadtátok el a jóban, s szeretettel viszonzótok szeretetét. Őriztétek meg emlékét s tanúságokkal távozzatok el sírjától!

Amint e magaslati temető nyitott sírjából szememet fölemelem, félkilométernyi távolságban meredezik elém a Föld egyik leggonoszabb víviszekciójának nyoma: a trianoni határ. Fejünk fölött egy gyászfátyolos nemtőt látok lebegni, azt a nemtőt, aki a magyar történetet jegyzi s a magyar szívek dobogását számolja. Újra egy lehuló, életerős galy, újra egy tátongó, üres rubrika! Kedves elköltözött magyar testvérünk, ha az élet harca elől meg is hátráltál, nagy elszánásodban, hosszú halálküzdemedben, utolsó óráidban a hősnek született szív annyi csodás jelét mutattad, oly nagy lélekkel néztél belé az elkerülhetetlen halál meduza-arcába, hogy ez a fejünk fölött lebegő nemtő vigasztalan könnyekkel siratja el halálodat, mert úgy érzi, hogy ilyen lélekkel te a bekövetkezendő fölszabadító harcokban elszánt és vitéz tettek elkövetésére lettél volna hivatva. Talán sírod is őrszem gyanánt néz át ezekre a természetellenes határokra, hogy egykor a te bátor lelked is ott lebegjen az előrenyomuló csatasorok fölött.

Ezzel az elgondolással is szomorúan hajtjuk meg előtted emlékezésünk lobogóját s fájó szívvel sóhajtjuk el búcsúnkat, hogy megpróbáltatásban gazdag életed után találj meg a végtelenség szélcsendjében az igazságot és a békét! Isten veled!

~~~~~

Holdas úton.*

Novák Sándor.

Holdas úton, hűs őszi este
Kocsink zaja velünk morajlik.
Most az ég is közelebb hajlik.
S nagy betelést ígér a messze.

Köpenyem is szűkebbre húzom,
Kondulóbb mostan minden emlék,
Mintha nagyon messzire mennék . . .
Patkó csatlog a köves úton.

Szívem megállt? . . . Vagy néha dobban?
Valaki utánunk iramlik.
Kér, fenyeget, panasza hallik
A tompa kerék-robajokban.

Szállunk, de ő mind közelebb jön.
Jaj, már elér! . . . s az őszi éjben
Ketten ülünk már az ülésen;
Én . . . a Halál . . . s megyünk örökkön.

* Mutatvány szerző „Holdas úton” c. most megjelent verskötetéből.

Üzenet a megszállt területek magyarságának.

Irta: Képes Géza VII. oszt.

Szeretném most vulkán gyanánt kiszórni,
 Mi lávaként forr, vajudik szívemben,
 Riasztva zúgni harsany csatakiértként,
 Hogy ég és föld beléje megremegjen;
 Harsogni fennen, égreszárnyalóan,
 Hogy hallja meg, hol él csak egy magyar,
 Ha lja meg Észak, Dél, Kelet, Nyugat
 S rá visszhangozzék milljom sziklafal! . . .

Testvéreim! Kesergő milliók!
 Tudjuk: a rablánc izmotokba mar,
 Hogy odaát, túl az átokhatáron,
 Könnyetektől harmatos az avar,
 Hogy végsőt pislog remény mécsetek,
 Új csodát vártok mégis este reggel:
 Várjátok, hogy mikor . . . mikor megyünk
 A büszke sastollas, dícső sereggel . . .

Testvéreim! A bánatunk közös,
 Mi néktek fáj: kétszer fáj az nekünk
 És látjátok, mi hajszolt akarattal
 Megyünk előre . . . mi nem csüggedünk! . . .
 S egy vágy feszíti szívünket, ha nap kél,
 És egy az álmunk bús, álmatlan éjen:
 Hogy szertezzzuk láncotok . . . a láncunk'
 S megteesszük ezt . . . az Isten úgy segítjen! . . .

Igen! Mi addig nem nyugodhatunk,
 Mig vad panaszt üvölt felénk a Kárpát,
 Mig Rákócziink álmában sem pihenhet,
 Mert cseh latrok állnak feletté vártát . . .
 És csontkeményné dermedett öklünkben
 Lappang az átok s gyűlölet tora,
 Hisszük: lecsap még a szennyes bitangra
 A magyar Bosszú szeges ostora!

Nem lehet, hogy egy szent históriát,
 Melyen ég a dicsőség örök fénye,
 Őrült kezek szakgassanak darabra
 És elveszen az üres semmiségbe!
 Az nem lehet, hogy népek sőpredéke
 Tartsa felettünk gaz triumfusát,
 Hogy egy nemzetnek megsemmisülése
 Fejezzen be oly gigászi tusát.

Nem lehet! Nincs Isten, ki hagyja ezt!
 Hisz Ő megvédett ezredéven át,
 S ha porba zuzott száz szörnyű csapással:
 Fel is támasztott szent feltámadással.

Próbára tett csak bennünket az Isten;
 Lesz még itt véres végső számadás!
 Triánon átka ég a lelkeken még,
 De lesz még itt dicső Feltámadás . . . !

Szeretném most lelkem remény-tűzéből
 Új lángra szítani pislá mécsetek,
 Beírni szívetekbe lángbetűkkel
 A drága, szent jelszót: „Reméljete! . . .“
 Mert amióta magyar él e földön,
 Így nem sujtott még a Sors ostora,
 De mióta él e nép e földtekén,
 Remélni így — még nem kellett soha.

Most kell törhetlen magyar őserő,
 Mely játszva győzött annyi tenger véssen;
 Most kell nagy akarás, hegyrengető:
 S testvérem! nézhetsz Jövöbe merészen!
 Most kell a hívő, dacos szív, acél kar!
 Akarjátok, hogy újra éljete?
 Ti csonka ország csonka tagjai:
 Magyar testvéreim! Reméljete!

Ne szórjátok vad szitkotok az égre:
 Hadd forrjon az bent — kráterben a láva, —
 Átkotok néma hallgatás legyen:
 Döbbenjen meg a pribékhad, a gyáva
 Tűrő lélekkel, hajszott akarattal
 Tekintsetek előre! sohse félre,
 S ha az ő-s-bú meg-meggyül lelketekben:
 Könnyetek hulljon kasza kapanyélre!

A széthúzásnak csalfa ördögét
 Üzzéte végre a pokolfenekre,
 Mely, mint egy sötét ő-s-turáni átok,
 Ontotta dühét e maroknyi népre.
 És támasztott száz meg száz új Kaint
 És jött a szörnyű gyász: Mohács, Arad . . .
 Triánon . . . Véreim! itt az idő:
 Legyetek most egy kéz, szív, akarat!

Ragadjatok kaszát, ekét, kapát,
 Hasítsátok az ő-s-magyar ugart,
 Az áldottat s a kopár parlagot,
 Amely nem hozott csak gyepet s muhart,

Munka legyen kezetekben véső,
 Ezzel vágjátok a börtönfalat
 Monte Christóként . . . Rajta, míg nem késő! . . .
 Mélyebben egyre, míg át nem szakad!

Nyugodjatok meg: itt mi dolgozunk;
 Akaratunk vas, acél a karunk,
 Mi dolgozunk új életet remélve
 S élni fogunk, mert élni akarunk!
 S legyen bár száz átokhatár közöttünk:
 A lelkünk ott van egyre véletek,
 Veletek akarunk dolgozni . . . élni,
 S ha kell: éltünket adjuk értetek!

Ne menjetek ál-próféták után:
 Hogy elhagyott az Isten . . . nincs velünk . . .
 Velünk van Ő, az örök szent Igazság
 És „Deo duce“ győzni kell nekünk!
 De érdemel-e segítest a nép,
 Mely tétlenül áll s már reménye sincsen?! . . .
 Testvéreim! Csak dolgozunk remélve
 És velünk lesz, és megsegít az Isten! . . .

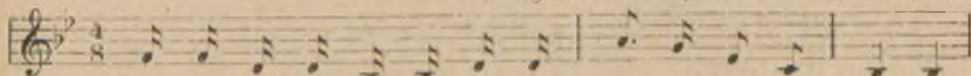
Még lelkünkön ég a brennusi-szó,
 Mint örök szégyen, ráncsütött bélyeg,
 De lesz még itt új, szent, dicső csoda:
 Csikországba égre száll még az ének,
 „Áttörünk még a bérces Királyhágón“,
 És megmozdul a Duna-Tisza népe
 S minden magyar ez árva magyar földön
 Összeolvad egy szent ölekezésbe! . . .

Megszólal még a harsány harci kürt,
 S mit felrakott a gyilkosok hada:
 A büszke Bábel riadónk szavára
 Porba dől, mint rég Jérikó fala.
 Visszára fordul még a vad szitok
 S pusztúl a sok farizeus-eretnek,
 Visszára fordul még a gaz gyilok:
 S jaj lesz, jaj! . . . százszor jaj a győzteseknek! . . .

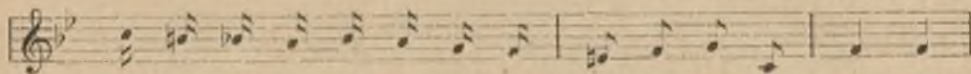
Észak, Kelet, Dél, Nyugat, Véreim!
 Hallgassátok meg riasztó szavam!
 (Vajjon nem lesz-e Róland kürtje ez,
 Mely éjbe bűgött bús-visszhangtalan?! . . .) —
 A szent munkában s hitben egybeforrva
 Előre bátran és sohase hátra
 S akkor, óh akkor ütni fog az óra
 A hegyrengető harci riadóra.
 A dicső, nagy magyar Feltámadásra!

Keresem a boldogságom...

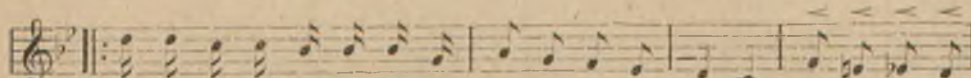
Szövegét írta és zenéjét szerző: H. Bathó János.

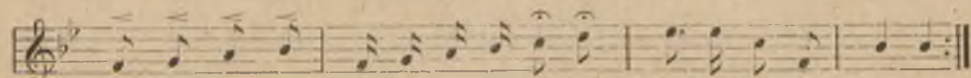
Ke - re - som a bol - dog - sá - gom, vég - re meg - ta - lál - tam,

Egy kis lány - nak szép sze - mé - ből a lel - ké - be lát - tam,

Meg - lát - ta - lak, sze - ret - te - lek Va - ló - ra vált ál - mom, Te vagy az én

űd - vös - sé - gem, Te vagy bol - dog - sá - gom Föl - di menny - or - szá - gom!

Széniori állás a sárospataki főiskolában.

Iskolatörténeti adatok. Közli: Benke Kálmán.

IV. közlemény. 1800-tól napjainkig.

Távolról sem kell azonban azt gondolnunk, hogy a szénior kezei alatt anyagi vagyon már nem állott ebben az időben. Hiszen a tisztartó csak a külső gazdaságot irányította, de a befolyt jövedelmet a széniornak adta át, hasonlóképpen nála voltak a szupplikánsok által összegyűjtött élelmiszerek is. Előtte vannak a régi széniori számadások kéziratos jegyzőkönyvei, amelyeket minden év elején, a január hónapban tartott széniori számadások átvizsgálásakor vettek fel. Olyan óriási hatáskörrel beszélnek ezek a könyvek, amelyek még most is magukban foglalják a tanárok fizetésétől a cselédekre való felügyelőségig, az iskola minden vagyonának intézését. Még csak kölcsönt is adhat a tanároknak, „akikben megbízik.” Ez az anyagi hatásköre. Hogy a sok mindenféle anyagi és szellemi gonddal elfoglalt szénior sokszor nem tudta kötelességét pontosan elvégezni, arról a törvények és jegyzőkönyvek tesznek bizonyosságot. Egy másik szomorú bizonyossága ennek Miskolczi Mihály lelépő szénior szomorú esete, aki a sok interesre kiadott pénzzel nem tudván elszámolni, „1805. évben január 26. napján a széniori számadások folyama alatt szerencsétlen halállal halt meg, a Bodrog örvényében elmerülve, amelybe beleugrott”.²⁵

²⁵ Szombathy: Egynémely feljegyzések. Ford. Gulyás József. Sárospatak, 1922., 23. l.

Erkölcsei tekintetben sem volt kisebb a feladata. Ő volt a diákok közt való jó erkölcsöknek az őre, a békesség helyreállítója, úgy a diákság körében, mint a diákok és polgárok közt felmerült vita-kérdéseknél.²⁶ Az ő szava volt döntő a tápintézeti kedvezmények odaítélésénél nemcsak erkölcsi, hanem tanulmányi tekintetben is. Feje volt tehát az ifjúság önkormányzatának. De nemcsak az ifjúságé-
nak, hanem volt eset, amikor hatóságok előtt az egész iskolát is képviselte. Így pl. 1820. jún. 6. napján Zemplénnvármegye tisztújítá-
sának alkalmával a kollégium szavazatát Fazekas György szénior adta le, mint annak megbízottja, felhatalmazva erre Boronkay Zsig-
mond által.²⁷

Hogy pedig az ifjúság és az iskolához tartozók szive mennyire
összenőtt egy-egy szeretett széniorral mutatja ez a kedves búcsúztató
dal, ami 1759-ben keletkezett Miklós Sámuel szénior távozása alkal-
mával.

Ne menj el gyermekem,
Miklós Sámuelem,
Ne cselekedd ezt velem,
Ne cselekedd ezt velem.

Itt hagysz-e? anyádat?
Ki szoptattam szádat?
Hív nevelő anyádat?
Hív nevelő anyádat?

Ne menj el, marasztlak
Meg is házasítlak
Mert úgy élek, ha látlak.
Mert úgy élek, ha látlak. ²⁸⁾

Ezekben a versszakokban az iskola szól a távozó fiához. Többi
versszakaiiban felvonúlnak a diákok, szolgák, hajdúk, pásztorok, cső-
szők, akikkel csak összeköttetésben állott a jó szénior és mind vers-
ben búcsúznak el tőle.²⁹⁾

Lássuk. milyen jövedelme volt a széniornak ebben az időben?
Már az 1726-i törvény is biztosítja a szénior teljes ellátását, de ha
nem is írta törvény alapján, régi szokás szerint illette a szénior ez
a jog. Az 1798. évi számadási könyvben, amelyben már magyarul
írják a tételeket, 283 magyar forint és 20 rézpenz fizetése van beírva
az ellátáson kívül. Ez hatalmas pénz lehetett, mert ugyanakkor Őri
Fülöp Gábor felsőbb professzornak 130 frt és 20 rézpenz a fizetése,
Szombathy Jánosnak 452.60, Kövi Sándornak 452.60, Beregszászy
Pálnak 225.30, a többi praeparatorok és Praesések fizetése pedig
30—40 frt körül mozog.³⁰ Ez a magas fizetés azonban kötelezettséggel
is járt. Azzal t. i., hogy hivatalos éve letelte után ezen a pénzen
kellett a széniornak külföldi akadémiára menni a tanulmányait foly-

²⁶ 1729 VIII. t.-c.

²⁷ Szombathy: Feljegyzések, 49. l.

²⁸⁾ Bartalus István: Magyar népdalok VIII. k. Budapest, 1896. 22. l.

²⁹⁾ Fabó: Magyar népdal zenei fejlődése. Budapest, 1908. 149. l. A dal eredetije a székesfehérvári püspöki könyvtárban.

³⁰ Széniori számadások 1789—99. Főisk. levéltár.

tatni. Ezt pedig annyira megkövetelték a széniortól, hogy 1836-ban törvényt hoznak arra, hogy, akik az akadémiát dicsérettel végzik el és iskolai tisztségre választatnak meg, kimenetelök alkalmával írásban kötelezzék magukat az igazgató előtt, hogy ha rem mennének külföldi akadémiára, tiszta jövedelmöknek harmadját, s ha egyházi hivatalra sem szentelnék magukat, felerészét az akadémikusok pénztárába fizessék s ezt, mint világos adósságot is be lehessen hajtani rajtuk.³¹

Ime tehát a szénior julalmazásával nagyon fontos előrelátás vezette a Főiskola vezetőségét. Az t. i., hogy alkalmat adjon a szénioroknak külföldre menni és így tanult, odaadó munkásokat képezzen az egyház és a haza szolgálatára. Az idők mutatták meg, hogy jól számított ezzel a Főiskola!

Az 1800-as évek közepén a széniori állás az eddigi gazdálkodó és adminisztratív jellegből lassan *tanító* jellegűvé fejlődik át. A főiskola gazdaságának lassankint kialakul a határozott hivatalnoki kara. Gazdasági kezelők, tisztartók, pénztárnokok, más fizetett hivatalnokok kezelik az iskola vagyont és anyagi ügyeit s a szénior az iskola egyik tanítójává lesz. Ez jobban is megfelel lelkesítő jellegének és több alkalmat is ad a szénioroknak a további képzésre. A szénior tanítja a progimnáziumot, vagy gimnáziumi előkészítő osztályt, amelynek tárgyai: vallás, magyar nyelv, történelem, természetrajz, földrajz, szépirás, helyesírás, számtan, ének, torna. Ezáltal tagja a Köziskolai Széknek is. Itt egy érdekes helyzet áll elő. A szénior a Köziskolai Szék választja, melynek most már a szénior is tagja, tehát az utódja választásához neki is van hozzászólása. Hajdan a szénior teljesen az ifjúság választotta, most már csak a szénior által van egy szavazata. Átmenet volt ez a mostani időkhöz, amikor a szénior választásnál az ifjúságnak már semmi joga nincs.

A régi gazdálkodó rendszernek egy-két nyomát felfedezhetjük még ebben az időben. Így felügyel arra, hogy a háznagy a rend- és tisztaság érdekében végrehajtsa a Köziskolai Szék és a gazdasági választmány rendeleteit. Ő ügyel fel a tápintézeti rendre, ő vezeti az ünnep utáni számadásokat, az akad. igazgatóval együtt ő küldi ki a szupplikánsokat. Az egyleti pénzt ő szedi be ünnep utáni számolásban és ő adja át a pénztárnoknak, a kölcsönt is ő adhatja a reá szorulóknak és végül a diákság közt előforduló halálozási esetekben ő intézkedik a temetésről.³² Itt tehát már csak pár vonása marad a régi gazdálkodó jellegnek, de tekintélyben és rangban nem áll alsóbb fokon, mint a régi széniorok. A széniori állás fejlődésében a leg-tökéletesebbnek kell tekintenünk ezt az állapotot.

Az egyházkerületi jegyzőkönyvek szerint ebben az időben 231 forint 26 krajcár évi fizetése van a szénioroknak a teljes ellátáson kívül. Ez összeget azonban a közpénztár 168 f. 74 kr. hozzáadásával 400 forintra emeli fel, de ez összeget csak akkor kapja meg a szénior, ha valamelyik külföldi tanintézet meglátogatására elindul, vagy

³¹ 1836. XXXVIII. t.-c. Szinyei G. fordítása.

³² Főisk. kormányzati rendszabályok széniorra vonatkozó része.

az „általa netalán választott orvosnövendéki pályát megkezdeni szándékozik.“ Egy másik jövedelmi forrása a 3 pataki legáció és az 1864-ben elrendelt karácsonyi legáció alkalmával szedendő segély. Ez az őse a libellusnak, vagyis a karácsonyok egyházanként gyűjtendő széniori jövedelemnek, amely ma is gyakorlatban van.³³ A progimnázium az 1903. évig állott fenn, amikor a szénior ennek a tanításától elesik, helyette azonban az akadémián az első éven tanítja a héber és görög nyelveket. Az egyházkerületi közgyűlés a tanítandó tárgyak kiválasztását a theol. karra bizza, ez azonban állandóan a héber, görög nyelvek tanítását adja át a szénioroknak.³⁴ Így a szénior tanító jellege ismét megmarad, sőt emelkedik is. Amíg az előbbi években a progimnáziumot tanítja, tehát azt a munkát végzi és abban gyakorolja magát, mint a rektóriára kiment végzett teológusok, itt inkább elméleti tudományokkal foglalkozik. A lelkesi jellege az iskolai istentiszteletek, továbbá a pataki legációk végzésében áll. Megmarad ugyan a számolása, de az egész ifjúságra kisebb már a hatása, mint elődeinek. Inkább a teológián marad, mint docens.

Ez a jellege a széniorságnak 1918-ig állott fenn, amikor a teológusok létszámának apadása miatt a szénior teendőihez hozzácsatolják az alkönyvtárnokét és pedig úgy, hogy ezentúl a szénior nem tanít a teológián, hanem átveszi az alkönyvtárnok teendőit, de emellett végzi a többi széniori teendőket is.

Ez a törvény van érvényben ma is. És itt legyen szabad mély tisztelettel a figyelmébe ajánlani az illetékes hatóságoknak, hogy az 1904. évben írt külön széniori és külön alkönyvtárnoki törvények kissé elavultak már és megérdemelnék, hogy határozott szénior-alkönyvtárnoki törvényeket hozzanak helyette, ha a széniorság már elválaszthatatlan az alkönyvtárnoki teendőktől. Ebben az állapotában a szénior a tanítóból *hivatalnokkú* vált. Nem gazdasági, hanem könyvtári hivatalnok, habár a sok ünneputáni számolás rengeteg anyagi gondot is ad a szénioroknak. Mai helyzete tehát 1918 óta tart. Akkor a háborús idők kényszerítették az előljárást erre a változtatásra. A széniori állás azóta nem emelkedett előbbi színvonalára. Hisszük azonban, hogy a mai modern kor is meg fogja teremteni az iskolában az önálló széniorság határozott mezejét, amikor a szénior, mint a főiskola segédlelkésze és az ifjúság bátyja, igazi lelkipásztori munkát tud majd végezni a diákság között. Bármint is marad a széniorság, a jövőben kívánatos, hogy a lelkipásztori vonása legyen benne az uralkodó.

*

Hogy kik viselték a kollégiumban a széniori állást, kik voltak minden időben a diákság vezérei és legjobbjai, azt különböző széniori számadásokból tudhatjuk, amelyekben az esztendőik is az illető széniorok nevei szerint vannak jelölve.

Az 1631—1715. évek alatti széniorok jegyzékét megtalálhatjuk Koncz József: A marosvásárhelyi kollégium története c. művének

³³ 1864. évi e.-ker. aratási jkv. 30. sz.

³⁴ 1904. évi tavaszi e.-ker. közgyűlés 22. pontja.

Amerre a pataki diákok járnak.

Glasgow.

Sétám ma a város egyik legérdekesebb helyén a Green Parknál kezdem. A kapuk előtt húzódnó széles járda és hosszan el, a környező utcák torkolata a népszónokok gyülekező helye, ahol mindenki szabadon hirdetheti politikai, társadalmi, meg vallásos elveit.

Amint keresztülvergődöm az egyes csoportokon, a modern Bábel zúg felém, ahol nem a nyelvet, hanem a gondolkozást zavarta össze valaki. Szocialisták, kommunisták, konzervatívok, antimilitaristák, a halódó gállic nyelv rajongói és a kapitalizmus védői, Páneurópa hirdetői és az új imakönyvi reform ellenzői, gallértalan ingű, sapkás munkások és elegáns urak egymást kiabálják túl. Röpködnek a gyü-lölködő rábeszélő és fanatikus mondatok: „A nap az Isten,“ „Le a militarizmussal,“ „És láték új eget és új földet,“ „A kommunizmus mindenkinek ad kenyeret,“ „Függetlenséget Indiának,“ „Több segílyt a munkanélkülieknek.“ Hirtelen megragadó erejű ének csap fel nagy kórus ajkáról. Az Üdvhadsereg toboroz. Amint kifelé húzódom a tömegből, messze követ a szöveg

— Hallám Jézus vigasz-szavad:
„Jöj hozzám és pihenj!“ —

Munkásiú megy előttem. Zsebredugott kézzel, fejét jobbra balra lógáza a dallomhoz fütyüli a refrént . . .

A dokkokban óriási hajók álldogálnak és ahogy a köd lassan estévé válik, érdekesen rajzolódik a szürkésfekete háttérre furcsa alakjuk. A raktárakban még dolgoznak. Ki és lerakodnak. Az egyik elevátor nagy bálókba csomagolt nyers bőrt rak ki, a másik meg egy vasúti kocsit emelget. Maláji matrózok festik egy hajó oldalát. Nagy-bóbitás piros sapkájuk van és dalolnak. A tengeröböllé szélesedő folyamon apró hajók sietnek le s fel, míg amodébb útra készen áll a Cameronia. A fejem fölött hirtelen végigsüvít a rohanó földfeletti vasút, mellettem nagy teherautók zörögnek a folyó alatt átvezető alagút bejárója felé. A raktárak mellett galambok szemelgetnek, a víz felett sirályok repdesnek . . .

A város belsejébe vezető úton, százablakú üzletházak tövében ember-ember hátán siet. A kocsúton villamosok, teherautók, autóbuszok és teherszállító kocsik tömegében a magánautók végeláthatatlan sokasága húzódik. A útkereszteződéseknél túlságosan nagyvak válogatot rendőrök irányítják a forgalmat. A házak oldalán és tetején feltűnést keltő fényreklámok vonják magukra a besötétedő város lakóinak figyelmét. A járda belső oldalán fényes kirakatok, míg a szélén, a kövezetre ragasztott hirdetések mellett ordító rikkancsok, rajzoló, éneklő, harmonikázó koldúsok és virágot áruló leányok sorakoznak. Az egyik koldús földre tett sapkája előtt kicsi fehér kutya üldögél. Minden arra menőt külön külön megnéz. Vak gazdája nyakába kis fehér tábla van akasztva. Mindenki leolvashatja róla, amit a városi tanács is bizonyít, hogy John Millar egy gyárégésnél mind a két szemévelágát elveszítette . . .

Kisebb és szegényebb uccába jutok. A sarkon gyanús külsejű férfiak ácsorognak. A kocsmákból émelyítő whisky és ételszag dől az úccára. Két részeg férfi nagyokat nevet egy düllöngöző részeg asszonyon. Egy lebontott ház helyén vándorcirkusz ütött tanyát. Ringlispilek, hajóhinták, visongó cselédleányok, röhögő mester legények, kifestett arcú nők, bubifrizurás öreg munkásasszonyok és gyermekek. Mintha Dickens regényalakjai átplántálódtak volna a huszadik századba és körülöttem élne a Copperfield Dávidok és Twist Oliwerek minden nyomorúsága...

A piszkos párás ködből lassan előbukkannak az esténként is nyitva álló múzeum lámpái, majd a dombon ülő egyetem tornya. Köröskörül nagy park, hosszú csöndes utakkal. Nagy görög stílusú templom ajtaján két hosszú kettőssorban kigyózik be a nép. Híres misszionárius beszél s az ilyesmi iránt nagy az érdeklődés erre felé. Megáradt folyócska szalad zuhatagról zuhatagra, a parki tavon meg két elkésett kacsza úszik a túloldal felé csöndesen...

Az egyetem tornyában hetet kongat a harang s alig egy percre rá, végig zúg a városon az Amerikába búcsúzó Cameronia kürtőjének bűgása. Amint elhal a hangja, lassan átveszi helyét a dolgozó belvárosnak csöndön átszűrű moraja. A ringlispil meg a kintorna hangját bele-bele sodorja a tenger felől jövő enyhe szél. Az ég már bordóli a lámpák fényétől. Az út egy dombtetőre ért és amint széjjelnézek, köröskörül rárajzolódik erre a színes háttérre gyárkéményeknek, hajókürtöknek, árbócoknak, templomtornyoknak meg óriás hajóépítő vázáknak sokasága, megszépülve az esti színben. A nagy fák alatt nyugodalmas este. Az úton fiú és leány jönnek szerelmesen egymásmellé simulva. Az eső szemeregni kezd... *Ujszászy Kálmán.*

~~~~~

Bújdosó diákok.

(Folyt. és vége.)

Amikor kitavaszkodott, megint elindultak a bújdosók, mentek Erdélyországba, Gyulafehérvárra, a jószívű, kálvinista Apaffy Mihály fejedelem hívására. Itt is megtartották otthoni szokásaikat, szervezték; egészen úgy éltek, mint a pataki Kollégiumban. Később, évek múltán, Sallai lett a szenior Szekeresi után. Ő vezette az iskola ügyeit és ő képviselte mindenütt.

Egyszer fényes vendégség volt a fejedelemnél, az ősi ebédlőterem hosszú asztala körül előkelő vendégek, diplomaták, nagy urak, tudósok és híres szép erdélyi asszonyok, leányok ültek. Lenn, az asztal vége felé ült a fiatal Sallai, nem igen ismert a fényes társaságból senkit, hallgatta a beszélgetéseket és álmodozó szemekkel nézte az ebédlőterem falán a régi fejedelmek, nagy hősök képeit; az járt az eszében, hogy csak addig lehetne fejedelem, amíg Patakról a németet, a Kollégiumból a jezsuitákat kiűzhetné. Álmodozásából egy szolgálta zavarta fel azzal az üzenettel, hogy fájadjon a fejedelem-asszonyhoz, aki az asztalfőn ült és arcán az ő jószágos szelíd moso-

lyával beszélgetett a körülötte ülőkkel. Sallait kedvesen fogadta, sokat hallott már a pataki bújdosó diákokról és kérte, beszéljen a szenvedéseikről, bujdosásukról és arról, hogy mit csinálnak, ha Thököli csakugyan győz a szabadságharcban és Patakot is felszabadítja.

A Sallai szemének mély tüze fellobbant és beszélni kezdett lelkesedéssel, szenvedéseikről, álmaikról, talán soha meg nem valósítható nagy terveikről. Amint beszél, egyszerre valakinek a tekintetét érezte magán. Körülnézett és a szeme találkozott egy sötétkék csodaszép szempárral. Szádeczky Márta volt, a fejedelemasszony legkedvesebb udvarlóleánya. Aranyos jó szívről, kedves, mosolygós arcáról, arany hajáról ismerték mindenfelé. Sallai ettől a pillanattól fogva egész este nem bírta a szemét levenni róla. Másnap boldog volt, hogy az udvarnál dolga akadt és harmadnap ürrögyet keresett, hogy Mártával találkozhasson. Így ment ez heteken, hónapokon keresztül. Sallainak Márta volt minden gondolata, szerette álmodozó lánglelkének minden szeretetével. A fejedelemasszony szemét persze mindez nem kerülte ki és áldott jó lelkének volt rá gondja, hogy gyakran találkozzanak.

— Közben egyre jöttek a hírek, hogy Thököli győz, halad Patak felé. De Sallai mindebből keveset hallott, napokon keresztül senkivel sem beszélgetett, csak az órát várta, amikor Mártát láthatja. Egy délután nagyon kedvesen elbeszélgettek a varrószoza ablakában ülve, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a városra és a hegyekre. Estefelé boldogan ment haza Sallai. A szobájában már ott vártak rá a diákok, sugárzott az arcuk az örömtől: Patakot visszafoglalta Thököli, a hír be is van bizonyítva, most már mehetnek haza Patakra. „Igaz vallásuknak kis Jeruzsálemébe“. Kérték széniorukat, hogy vigye őket haza, mihelyt csak lehet, hiszen alig várják már, hogy ismét ott legyenek. Sallai homlokára felhő borult öröm derűje helyett. Eddig hosszú, keserves esztendőknél keresztül ő biztatta, lelkesítette őket, de most valami kínzó fájás égette a szívét. Mit tegyen? Mártát magával nem viheti a bizonytalan és irtózatossá váló küzdelmekkel teli sorsba: ahová ő megy. Itt maradjon? A Márta mosolygó, kedves arca jelenik meg előtte, szép kék szeméből szeretet ragyog, sugárzik feléje. Nézi sokáig lehuny szemmel a csodálatos képet, — de egyszerre csak eltűnik előle Márta és lassan kibontakozik a hegyek elmosódó körvonalai között Patak képe. Már ott csillog a Bodrog vize, ott van a Kollégium: csendben, árván, elhagyatva áll a holdfényben. Sallai összeressen, mintha nehéz álomból ébredne, fájó sóhajtás szakad fel a lelkéből, aztán a két karját kitérve kiáltja: Megytek! Patak, megytek!

Másnap készülődni kezdtek a diákok. Pósházi és Buzinkay professzorokkal alig néhányan maradtak ott. Sallai elbúcsúzott a fejedelemtől és a fejedelemasszonytól, de Mártát nem kereste fel, félt az önmagával való nehéz harctól, amelyben Patak szeretetének kell győznie.

Alkonyatkor egyedül volt a szobájában és kezébe hajtott fejfelé ült az asztalnál. Nem vette észre, amint csendesesen megnyílt az ajtó és egyszerre előtte állott Márta. Azt hitte, hogy álmodik, szinte

megbénúlva ült a széken. Márta ránézett, a két szeme könnyes volt, az arca sápadt, de azért erős, nyugodt hangon szólt: — Tudom, hogy el kell mennie, én is azt mondom, felejtse el engem és teljesítse kötelességét: az én imádságom fogja kísérni minden munkájában. — Aztán egy pillanat alatt, észrevétlenül lehajolt, megcsókolta Sallai homlokát és sietve elment.

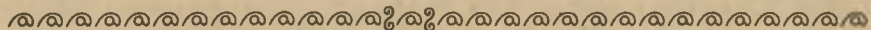
— Másnap útnak indultak Patak felé a Kollégium hűséges diákjai.

A könyvtárban régi könyvekben feljegyezve találjuk, hogy a Sallai Pál szénior vezetésével Gyulafehérvárról visszatért pataki diákok visszaállították az iskolát és Sallai tanár nélkül vezette három éven keresztül.

Éjszaka van, holdvilágos, csendes éjszaka. Alszik a város, alszik a Kollégium minden diákja, álmodnak álmokat; nagy magyar jövendőt. — Éjfél van, a lelkek órája, az elhagyott folyosók benépesülnek, a régi pataki diákok eljönnek szétnézni a Kollégiumban, számonkérni az alvóktól a munkát és a reájuk bízott szent örökségeket.

— A vár úgy áll a holdfényben, mint tündérkirály mesebeli várkastélya. A váróra ütése lágyan belecsendül az éjszakába, szellő sóhajt keresztül a fák lombjain, aztán csend... csend...

Szabó Irén.

Újra dal . . . egy régi lánynak! . . .

Álmaink ma ismét összehoztak,
Csókod, lelked enyém volt csupán,
Mint az első nyári délután.

Enyém volt a forró kacagásod:
Ezüst visszhang néma, nagy tavon
S perzselő tűz olvadó havon. . . .

Im újra csak dal . . . halkszavú gitár,
Szív-oltáron tömjén áldozat,
. . . A Szépségnek örök kárhozat! . . .

Egyszer régen álmok indulásán
Esti csendben ránk lesett a Hold
S útra kelt száz éji bús kobold.

Óh még akkor tiszta volt a lelkem,
Nem csábított csak a hófehér
Áldott nő, kit rágalom nem ér . . .

Titokfejtő sóhajos szerelmek
Átöleltek ringató-puhán . . .
— Haidée keblén árva Don Juan —

Jött az Élet s lázadó siralmak.
 Űz a Sorsom, hajt a Gond, Kenyér
 S jaj az álmom sohsem hófehér! . . .

Mert minden Szív töretlen ugar csak,
 Amit szántok, könnyel öntözöm
 S ismeretlen Boldogság, Öröm . . .

És azóta nem tudok szeretni.
 Hazug minden: Szépség, Eskü, Csók,
 Mint az első üres, léha bók . . .

. . . Újra dal egy régi, régi lánynak,
 Ki az enyém nem is volt talán
Csak ma és az első délután! . . . Mauks László.

~~~~~

Diákadomák.

Egy régi, kiváló pataki diákról, *Király Pátról*, a most elhalt ny. ref. főgimn. és paedagógiai tanárról eleveníték fel egy kedves adomát, ami egyúttal adalékul szolgál életéhez is. Nagy nyelvtudása révén munkatársa volt a Vasárnapi Ujságnak is.

A német nyelvet külföldi útja alkalmával sajátította el. Külföldről hazajövén, a gr. Teleky-fiúk nevelője lett Erdélyben. Itt tanulta meg magánszorgalomból a francia nyelvet; ennek történetét egyszer naphegyi villájában így mondta el nekem:

Telekyékhez egy alkalommal vendégül jött gr. Péchy Manó, volt erdélyi kormányzó. Ebédnél kérdi a grófnétől franciául felőlem: „Ki ez a fiatal ember?“ „Fiam nevelője“ — felel a grófné. „Hol tanult?“ kérdi a gróf. „Patakon“ — mondja a grófné. Erre a gróf kárhoztatta a grófnét, — mint a gouvernante-től megtudtam, — hogy e rossz szellemű iskolából, a durvaságukról híres pataki diákok közül hozott fiainak nevelőt. — Erre én francia nyelvtant, szótárt vettem s a francia kisasszonytól is tanultam, számítván a Péchy gróf újabb látogatására. Hosszabb idő mú va el is jött s érdeklődött a grófnétől, hogy van megelegedve fiai tanításával. Engedelmet kértem, hogy erre én is felelhessek. S ekkor betanult beszédben a következőket mondtam franciául: Kegyelmes Uram, abauji nagybirtokos, én szomszédjában születtem Kinizsen. A pataki iskola közel van hozzánk. Mint magyar főúr is, méltóztatik ismerni ennek hagyományait? Midőn a Kollonics-tanács szerint a magyart: *szegénnyé, németté és katólikussá* akarták tenni, a pataki főiskola kegyurai, úrnői, tanárai, növendékei küzdöttek vallásuk és magyar nyelvünk érdekében. Ebben őket a kath., de magyar érzésű főurak is támogatták. Magyar érzését belsőjében (viselt magas állása mellett) Kegyelmes Uram sem tagadja meg. Én eme hagyományokban nevelem e kálvinista főúri család fiait, melynek egy tagja, gr. Teleky József, a pataki főiskolának

főgondnoka is volt. A pataki diák dűrvaságát illetőleg pedig: Patak a szegények iskolája. Földműves családok köréből a tanulók kevés társadalmi simaságot hoznak. De pótolja ezt az iskola, az élet. — De az sem tartozik a jó modorhoz, hogy idegen nyelven bíráljunk oly egyént, akit a családfő velünk egy asztalhoz ültet. — Ez mehet: cselédeknél, de asztaltársaknál: nem.“ Erre a gróf meglepetve kérdi: „Hát Ön ért és beszél franciául?“ „A kegyelmes uram itt léte óta tanultam meg, hogy e nyelven iskolámat, személyemet megvédjem“ — válaszoltam. Mire a gróf megnyugodva, nyájasan felelt: „Ha a pataki iskolának ilyen növendékei vannak: gratulálók az iskolának es a tanítványoknak.“ Később így tanultam meg magán-szorgalomból angolul és olaszul.

Kókai Kun Dániel közlése.

~~~~~

Irodalom.

Novák Sándor: Holdas úton. (Versek. Sárospatak, 1927. 1—188 l. Ára 4 pengő. Kapható a szerzőnél.)

Csendben, zaj és reklám nélkül jelent meg újból egy kötet vers kedvelt pataki költőnkől. Hat évvel ezelőtt háborús versei jelentek meg „Két Haldokló Gladiátor“ címen s a legmagasabb irodalmi körökben is élénk figyelmet, érdeklődést keltettek s igen avatott egyének részéről nagy elismerésben részesültek. A nagy közönség a verses könyvek áradatában könnyedén elnéz a megjelenő kötetek felett s csupán az irodalmi vezérférfiak ajánlatára hajlandó megvenni és olvasgatni. A Novák Sándor neve nem szorúl immár sem bemutatásra, sem ajánlásra: igen széles rétegekben márkás neve magában ajánló és biztosítéka annak hogy magas mértékkel mérve is meglepő nyereség vár az olvasóra. Hogy minden bejelentés, figyelemfelhívás nélkül, a kész kötet kopogtat ajtónkon: ez az ő szinte túlzottan szerény, minden feltűnéstől és közönségestől visszariadó egyéniségének természetes következménye.

De az egész kötet a mi kedves költőnk sokrétű és gazdag egyéniségének tükröződése. Már a címe: „Holdas úton,“ jelzi, hogy lármás szín és fényhatások, káprázatok és egetvivő hangorkánok nem fognak megrohanni, földre teperni. Egy gazdag lelki élet belső elmélyedései, finomságok, észméltető tónusok, tér és időbeli távol-ságok nagyszerű egybefogásai, formákat nemesítő konturok, békét és kiegyenlítést kereső vívódások, vértelen harcok, keserűség nélküli fürkésző kérdések, valami melegséggel áradó világszemlélet, csak jót és igazat látó nagy szeretet, de mégis mindenütt egy kis kétely, egy csepp aggodalom, parányi felhő, mely árnyékot vet úgy, hogy a tárgyak, események és egyének látásának szegélyén vékony fekete csikok tűnnek fel. Nem épen pesszimizmus, ahhoz sok e lélekben a szeretet, temérdek a jóság, megkapó a tisztánlátás és szemmellátható az egészség. Testben is, lélekben is. De mégis valami ilyesféle. A szem prizsmáján megtörő fénysugarak szélén sötét karikák. Ezért

menekül a tömeg elől önmagába, a fény elől a megszürt sugarú holdhoz, a külső világból, a végesből befelé, lelkének évezredekét átélő mélységeibe.

Események ritkán fűződnek, románcszerű megjelenítés csupán néhány költeménynél látható. Ilyenkor egy-egy személy vagy történet hordja az eszmét. Annál több a gondolat, az érzés egyéni kifejezése, az abszolút egyéni líra. Sok szép költeményben keresi a végső összefoglalást, a titokzatos kezdetet, az Istenhez vezető utakat. A vallás problémái közül csak azok ragadják meg, melyek tantól, tértől, időtől szabadon, a lényegét érintik. Filozófiai magaslatokból nézi a lét és nemlét kérdését s a bölcsek mindenkori készenlétével tekint az elmúlás elé, amely sűrűn foglalkoztatja. Családi érzések szemérmes köntösben, mintegy a levegőtől is kímélve, inkább az olvasóra bizzák az elgondolást, s az érzések mélységének tengerszeme, sötétlen vetíti vissza egy csak napokig élő boldog örömmek örökidőkre szóló emlékezetét. Nem minden ihleti meg, de a lélek örökké rezgésben van s a körülötte élő világ minden jelenségét és tünetét felfogja. Nem azon hirtelenében dolgozza fel: elrejti mélyen a szív örvénylő mélységeiben s ott alakúlnak át másoknak is átadható költeményekké. A közvetlenség veszteségét kárpótolja a tartalom és forma összhangjának érettsége. Az elevenség helyett mélységek és magasságok szédületességei ragadnak meg. A játszi báj és a szélesebb mosoly csak pár versből árad ki, mintegy annak jelzésére, hogy ez a jószág és szeretet játszani, enyelegni és nevetni is tud. Ellenben bizonyos komoly ráartóság, nemes és imponáló férfiasság. Magyar faji tulajdonságainak jellemző vonásai, szinte portrészertüleg állítják elénk a költő személyiségét.

De sok volna végig analizálni azokat a hatásokat, amelyeket e kötet olvasása keltett bennem olvasásakor. És még akkor is sok maradna rejtve, amelyet csak többszöri olvasással vehet észre az, aki szerető elmélyedéssel olvasgatja. A 13 cyklusban, összesen 180 költeményt, tehát tartalmán kívül mennyiségileg is ritka gazdagságú kötetet meleg szeretettel, nagy elragadtatással fogja olvasni mindenki, arról biztosíthatom. És nem utolsó dicséret — ma napság! — az a nagy és nemes tisztaság, amely az egész kötetből kiárad. Mintha ezt jelképezte volna az izléses fehér borító lap is, tisztaságával, egyszerűségével. (Csupán a sajtóhibák maradhattak volna el.)

E verskötetet a nemes költészet minden igaz hívének nagy szeretettel és bizalommal ajánlom: olvassák és terjesszék, mert azokra a gondolatokra és érzelmekre, abban a pompás zenei formában, mindnyájunknak szüksége van.

Elekes Imre.

Debrecen és Patak. A Kántus és Kórus baráti találkozása, mely már szinte tradícióvá lett, május 21—22-én volt. A Kántus fogadására az állomáson megjelent a theologiai tanárok nagy része és a Kórus. Csontos József közigazgató talpraesett, közös történeti vonatkozásokkal átszőtt üdvözlő beszéde után a menet az imaterembe vonult, hol az ünnepélyes fogadás volt. Itt Dr. Rácz Lajos theol.

igazgató és Dr. Erdős Károly, lelkészképzőintézeti igazgató tartottak aktualitásokon, történeti reminiscenciákon nyugvó, meleg szeretettől sugárzó beszédet, a Kántus és Kórus pedig énekekkel köszöntötték egymást.

Este a fényesen sikerült hangversenyen a Kántus, Kórus és vegyeskar szebbnél-szebb dalai gyönyörködtették a közönséget. Különösen ki kell emelnünk a Kántust, amely Szigethy Gyula vezetésével szinte lázba hozta a közönséget, s a hangulatot még kedvesebbé tette Maller Irénkének ügyes szavalata, Veress Sándor komoly és Solymosi József vig szavalata. Ha visszagondolunk erre a kedves estére, lelkünket ismét előnti az a mosolygó öröm, az a hangos jókedv, mely ekkor csaknem kiáradt Debrecennek és Pataknak lelkéből egyaránt s magával ragadott mindenkit. Volt is nóta meg tánc kivilágos-kivirradtig.

A baráti találkozást másnap délben bankett fejezte be. A hangulat egyre jobban emelkedett, az idő egyre gyorsabban rohant s háromkor már vonat ablakaiból integettek a nehéz szívvel búcsúzó debreceniek, én pedig erre gondoltam:

„Dalotokra könnyebben derül fény,
Hamarabb kihajt a holt berek,
A jelennek búját édesítvén
Fiaim, csak énekeljetek.

—i.

Egyleti élet.

A főiskolai 134. sz. Hegyaljai Erő cserkészcsapat ezen az éven is azt tűzte ki célul és azért dolgozott, ami az előző évek munkája volt: a cserkész törvényeken álló hűség, odaadó munkásfiakat nevelni a hazának és ennek a célnak szolgálatában jellemes és tiszta diák-típusokat képezni az Alma Mater kebelén. Ez évi munkánk is a múlt esztendőben vetett alapon haladt tovább megerősödve a nyári Nemzeti Nagytábor tanúságaiból. Ami a múlt esztendőben vágyunk volt, beteljesedett: résztvehettünk a magyar cserkészek közös nagy találkozásán, ott lehettünk mi is Megyeren Minden anyagi segítség és bátorítás nélkül, de mégis ott voltunk. A Hegyaljai Erőnek 29 cserkésze állhatott ott a fő-

iskola piros kék zászlója alatt s a cserkész munkások eredményének kell tekintetünk, hogy még sem lettünk utolsóak. A Nemzeti Nagytáborban elért eredményeinket az Ifjúsági Közlöny októberi számában közöltük, amely szerint csapatunk két országos versenyben lett első, ezenkívül első helyezést nyert csapatunk öt versenyben és két külön versenyben került a legjobbak közé.

A Nemzeti Nagytábor tapasztalataival gazdagodva kezdte meg csapatunk ez évét. Hallgató Sándor parancsnok, Benke Kálmán csapattiszt, Ráczkevy Eötvös Sándor az „Esze Tamás“ rajvezetője, Nagy Barna a „Jávorka Ádám“ rajvezetője, valamint Botos Ferenc, Nagy Lóránd, Ablonczy Endre, Egressy Lajos, Majoros István,

Harsányi László és Kováts Zoltán őrsvezetők mind azon dolgoztak, hogy ez év munkája is cserkész jó munka legyen. Az év kiemelkedőbb eseménye volt az, hogy a teológusok külön öreg őrben végezték munkájukat Szabó Zoltán theol. h. tanár cserkésztsízt vezetésével 26 taggal. A gimnazista cserkészeket most már gimnazista őrsvezetők nevelték.

Dec. 1-én előadta a csapat a városi Koméniusz mozgóban a Nemzeti Nagytáborról felvett filmet a diákságnak és a város közönségének.

Dec. 9-én résztvettek a csapat vezetői a miskolci II. ker. tisztgyűlésen.

Márc. 15-én fogadalmat tett a csapatnak 23 újonc tagja bensőséges ünnepély keretében, amely után megkoszorúzták a Kossuth emléktáblát.

Ápr. 2-án cserkészestélyt tartott a csapat a főiskola Mudránytermében, amelyen az elmúlt esztendőről és a Nagytáborról számolt be.

Okt. 30-án és március 9-én őrsvetői vizsgát tartott a csapat próbaidős vezetői számára. Csak jóleső érzéssel tehetünk bizonyosságot arról is, hogy a vizsgák színvonalai komolyság és készültség tekintetében a legmagasabb fokon állottak. Márciusban újoncoszás volt, amelyen két újabb őrst állítottunk a csapat munkájába. Itt is öröndetes jel, hogy egyre többen jelentkeznek felvételre.

A rendes őrsi és rajgyűléseinken kívül rendszeressé váltak a hetenkénti vezetői gyűlések, amelyeken a csapat vezetői beszéltek meg a csapatot érdeklő kérdéseket. Igyekeztünk ez éven úgy

a teológus és kis cserkész, mint a tanítóintézeti és leány cserkészcsapatokkal egyetértve dolgozni közös cserkészeszményeinkért

Anyagi eredményünknek tekintethetjük, hogy a központ által visszavont 2 drb. 30 személyes kölcsön sátor helyett részint a múlt évi tagsági díjainkból, részint ez évi megajánlásainkból 3 drb. 10 személyes sátort vehettünk. Sajnos azonban táborozásainkhoz ez még mind nem elég.

Évi munkánk koronája lesz a nyári táborunk, melyet Erdőhorváti mellett fekvő Huta völgyben júl. 2—19. közt fogunk rendezni. Annak a hétköznapi állandó kitartó munkának, melyet az őrök a diáktársadalom e névtelen munkásai végeztek, a tábor a betetőzője. Kívánjuk, hogy minden cserkészek vezére az Úr Jézus Krisztus, aki vezette a csapat eddigi életét, irányítsa táborunkat és következő évi munkánkat a magyar cserkészlet és magyar megújulás útjain.

A 61. sz. „Lórántfy Zsuzsánna” cserkészleány csapat 11 taggal résztvevett jún. 5—6-án a Magyar Cserkészleány Szövetség Budapesten tartott országos csapat-szemléjén, ahol 5000 magyar cserkészleány között a pataki leányok kis, kezdő csapata dícsérettel állotta meg helyét. A kezdet legnagyobb nehézségein túlesve intenzív munka folyik a 25 tagú lelkes csapatban, melynek keretében már kisleány cserkészcsapat szervezése is megkezdődött. Bájos és megható látvány, amikor a Lórántfy Zsuzsánna kicsi „tündérkéi” az öreg Kollégium udvarán felsorakoznak és vidám mesemondás, játék és énekben tanulják meg, hogy volt egyszer egy

mesebeli ország, de elraborták mindenét, ami drága érték volt és ha ők felnőnek, az ő életük jelszava is a cserkészleányok jelszava lesz, „Mindent a hazáért, semmit magunkért.“ Az elért eredményekért Istennek legyen hála és dicsőség.

A Theológus Egylet folyó hó 16-án 22-ik ülésén Isten előtti alázattal és hálával fejezte be ez évi működését. Az abszolút mérték előtt fogyatkozásaink tudatában állunk meg, de akár egyesületünk előző éveinek, akár bármelyik más főiskolai egyesület nivójához mérjük az eredményt, mély hálát kell éreznünk az áldás Ura iránt.

Az iratterjesztésben Szakall János végzett nagy buzgalommal és jelentős eredménnyel önzetlen munkát. Az egylet könyvtára Szabó Gyula vezetése alatt 45 könyvvel gyarapodott s így 1050 kötetből áll. Dr. Rác Lajos tanár-elnök urat pedig, aki a szellemi vezeték és előadások tartása mellett az imádság pályatétel díjának (8 P) felajánlásával anyagilag is támogatta az Egyesületet, illesse ezúton is köszönet.

A szereplések között figyelemreméltó 8 külsőleg is megdicséret eredeti írásmagyarázat és sok nagyon mélyről jövő imádság.

A Bocskay B. E. az elmúlt hónapokban is nagy lépésekkel haladt előre a kitűzött cél felé. A szellemi munka központjai voltak a szépen sikerült törzstáborozások, amelyeken a bajtársak szavallatokkal, felolvasásokkal és énekszámokkal szerepeltek. Ebből a szempontból itt ki kell emelnünk Szabó Lajos felolvasását a „Zsidó kérdéstről“. Mély meglátásokkal világított rá arra az álláspontra, amelyet nekünk, a krisztusi sze-

retet alapján álló, magyar ref. theológusoknak el kell fogadnunk.

Máj. 29-én a Bajtárs E. a Főiskola ifjúságával karöltve ünnepepélyt tartott a világháborúban hősi halált halt hősök emlékére.

Megalakult az új vezérkar is az 1927—28. iskolai évre a következőképen: vezér: Nagy József; alvezér: Mikola István; főlovászmester: Tóth Albert; főíródeák: Gyüre Lajos; törzsfő: Perjéssy László; nádor: Arday László; főkincstáros: Mikes Zoltán; kincstárőr: Csathó József; állományvezető: Eröss Gyula; regős: Mauks László. A vezérkar ily kialakulásában egy munkás év kedvező előjelét látjuk.

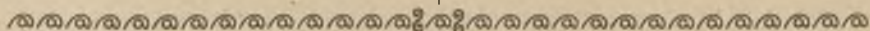
Az „Akadémia Olvasó Egylet“ is befejezte szép eredményeket elért évét. Különösen a könyvtár gyarapítása emeli ez évet letűnt társai felé. Az amúgy is gazdag könyvtár 151 kötet új könyvvel lett értékesebb és 180 fűzött könyvbeköttetésével harcképesebb.

A Főiskolai Énekhar kiemelkedő tevékenysége az év folyamán a debreceni *Kollégiumi Kántus* 60 tagjának vendégül látása volt. A kórus az iskolai ünnepélyeken megalégedésre szerepelt. Hatalmas hangverseny darabok bemutatásával öregbítette hírnevét. Vidéki kiszálláson, 2 temetéstől eltekintve, nem volt.

A sárospataki ref. főgimnázium Sport Köre június 15. és 16-án házi athlétikai és szertornaversenyt rendezett a következő eredményekkel: 100 m-es síkfutás: 1. Botos Ferenc VIII. o. t. 2. Halász Károly VIII. o. t. Diszkoszdobás: 1. Bukovinszky Béla VI. o. t. 28·45 m. 2. Botos Ferenc VIII. o. t. 26·10 m. Magasugrás: 1. Nagy Barna VIII. o. t. 157

cm. 2. Mauks György VIII. o. t. 153 cm. 400 m-es síkfutás: 1. Horkay Barna VIII. o. t. 57 mp 2. Priscsák László VII. o. t. 58 mp. Távolugrás: 1. Mauks György VIII. o. t. 565 cm. 2. Radácsy István VII. o. t. 555 cm. Súlydobás: 1. Bukovinszky Béla VI. o. t. 10'34 m. 2. Botos Ferenc VIII. o. t. 9'28 m. Gerelyvetés: 1. László Gyula VIII. o. t. 34'60 m. 2. Bukovinszky Béla VI. o. t. 32'20 m. 1000 m-es síkfutás: 1.

Sarkady Nagy József VI. o. t. 2. Ráczkevy E. László IV. o. t. 4×100 m.-es stafétafutás: 1. VIII. o. (Halász Károly, Ráczkevy E. József, Horkay Barna, Botos Ferenc) 50 mp. 2. VI. o. (Peleskey Tibor, Abaházy Endre, Bukovinszky Béla, Sipos János) 53 mp. Nyújtón: 1. Hrobár Lajos VIII. o. t. 2. Magyar Andor VII. o. t. Korlátón: 1. Nagy Barna VIII. o. t. 2. Hrobár Lajos VIII. o. t. Lovon: 1. Nagy Barna VIII., 2. Botos Ferenc VIII. o.

Hirek.

Halálesetek. *Korocz* József bercei ref. lelkész máj. 21-én 62 éves korában rövid szenvedés után Istenhez tért. Emlékezete áldott közöttünk. — *Csernyánszky* Jenő VI. gimn. tanuló május 10-én önként vált meg az élettől. Temetésén jelen volt a tanári kar részéről osztálytanára: Novák Sándor, aki a sírnál búcsúzott el tőle, (beszédét lapunk jelen számában közöljük) valamennyi osztálytársa s a felső gimn. és a theol. sok növendéke. Isten adjon nyugalmat elköltözött barátunknak.

Egyetemi magántanárrá habilitálta a debreceni egyetem bölcsészettudományi kara dr. *Gulyás* József főisk. tanárt jun. 14.-én a XVIII. század irodalmából. Szívesen gratulálunk!

Jubileum. A főiskola igazgatótanácsa üdvözölte *Dókus Gyula* főiskolai gondnokot 40 éves gondnoki jubileuma alkalmából f. hó 21-én. Csontos József közigazgató felolvasta Révész Kálmán püspök úr üdvözlő sorait, majd Janka Károly egyházi gondnok az igazgató-tanács és az egyh.-kerület

nevében, Csontos József közigazgató a tanári kar nevében, Benke Kálmán főiskolai szénior pedig az ifjúság nevében köszöntötte ünnepeltet, mire ő meleg szavakban mondott köszönetet.

A jövő évi szerkesztőséget a f. hó 19.-i közgyűlés így választotta meg: Felelős szerkesztő: Darányi Lajos III. é. hh., társszerkesztők: Császár József III. é. hh., Kovács József II. é. hh. és Képes Géza VII. o. t., kiadóhivatali főnök: Bagócsy Lajos III. é. hh. Áldást kívánunk munkájukra!

Pályázat. Dr. *Kussbach* Ferenc a főgimn. ifjúsága között pályázatot hirdetett e címen: Üzenet a megszállt területek magyarságához. Dija 40 P, melyet *Képes* Géza VII. o. t. nyert meg ódájával (e számban közöljük).

Találkozók. Az iskolai év utolsó napját még kedvesebbé s melegbé tette az a négy találkozó, amely a délelőtti istentiszteletet megelőzve fél 9 órakor kezdődőleg folyt le az imateremben. Kedves és felejthetetlen volt ezeknek hatása az egységes megrendezés kap-

csán. A felemelő ünnepség a 7. dics. 1. versével kezdődött, amely után Vas Mihály gégényi ref. lelkész imádkozott. Majd a főiskolát köszöntötték a találkozó: az 50 éves akadémiát végzetek nevében Kazinczy Gábor ny. kuriai bíró, az 50 éve érettségizettek nevében Vas Mihály gégényi lelkész, a 40 éve érettségizettek nevében Mezőssy Béla ny. földmivelésügyi miniszter, a 10 éves találkozók nevében Szilva István sauhelyi s. lelkész. Az üdvözlésre a főiskola nevében Csontos József közigazgató felelt. Az ünnepség végén a kórus énekelt. Ennek végeztével a találkozók megkoszorúzták a hősök emléktábláját, ahol Szilva István s. lelkész beszélt s emlékezett meg a hősi halottak között levő 4 osztálytársukról. — Az 50 éves akadémiát végzetek közül jelen voltak: Kazinczy Gábor ny. kuriai bíró, Debrecen, Harsányi Gusztáv ny. kuriai bíró, Debrecen, Magyar Bertalan nagydobronyi ref. lelkész, Sággy Sándor beregszászi ref. lelkész, Puky Bertalan ny. abauji főszolgabíró. — Az 50 éves érettségi találkozók közül: Rác Gábor ny. altábornagy, Vas Mihály gégényi ref. lelkész, Szalánczy Bertalan gazd. főtanácsos, Dr. Zsiday Dániel orvos, Frenczel Bertalan ref. lelkész, Bakó István ref. lelkész, Ligethy Ernő ny. tanácselnök. Szabó József bárándi ref. lelkész, volt országgyűlési képviselő. — A 40 éves találkozók: Bodnár Béla noszvaji ref. lelkész, Emődy László kir. törvényszéki tanácselnök, Finkey Ferenc koronaügyész helyettes, Pálóczi Horváth Zoltán ügyvéd. Kádár István ny. jegyző, Kerekes György jegyző, Mezőssy Béla ny. földmivelési miniszter, v. b. t. t., Mór é Elek

ref. lelkész. Nemes Andor kir. járásbírósi elnök, Nemes Bertalan kir. közjegyző, Szabó Bertalan OFB. bíró. Jelen voltak még: Mészáros Károly, Tatár Balázs c. főigazg., Szilva István lelkész Függő, Dr. Faragó Soma, Luki Szabó Endre nyug. ref. lelkész, Nemes Árpád. — A 10 éves találkozók: Szilva István ref. s. lelkész, Dr. Gesztelyi Nagy Endre gyártisztviselő, Dr. Schmied Gyula főhadnagy orvos, Dr. Biernbaum Ernő orvos, Fisch Zoltán gyógyszerész, Dr. Szacsvey Gyula orvos, Kastély Miklós főhadnagy mérnök, Csontos Ödön földbirtokos, Dr. Somossy József bir. joggyakornok, Dr. Macsotay József orvos, Turián Zoltán pénzügyi tisztviselő, Dr. Máthé Zoltán ügyvéd j., Szendrey László ref. lelkész, Tudja László gazd. s. tiszt, Dr. Bencze Ferenc orvos, Magyary Béla gépészmérnök, Kiss Zoltán gazdatiszt, Dr. Szabó Teréz orvos, Kvasszinger József gazdatiszt, Szegedy József jegyző, Riesdorfer Mária polg. isk. tanárnő, Szádváry József ref. s. lelkész, H. Bathó Lenke zene-tanárnő.

Ajándékozás. *Kazinczy* Gábor, ki 50 éves akadémiái találkozóra jelent meg és neje *Váradai Szabó* Anna a sárospataki ref. egyháznak ezüst úrasztali kelyhet készíttetett. Istennek áldása legyen a melegsívű és jókedvű adakozókon.

Széphalmi ünnepély. A főgimnázium felső osztályai máj. 12-én 5 tanár vezetésével ellátogattak Széphalomra s ott Kazinczy-ünnepélyt rendeztek, melynek keretében Képes Géza VII. o. t. szavaltta el Kazinczyról írott versét, majd az ünnepély végén Gulyás József főgimn. tanár adta át Harsányi László VIII. o. t.-nak az

Akadémia 40 pengős Kazinczy-díját.

A kilenc negyedéves búcsúzása máj 20-án volt, mikor 9 óraker utolsó órájuk után megálltak tanáraiktól s teológus társaiktól kísérvé a csengő-torony alatt. Az iskola harang meghúzása után a XC. zsolt. 1. versét, majd a „Válasra int“ búcsúnóta 2 versét énekeltek. Majd hangulatos villásreggelivel fűszerezve búcsúztak professzoraiktól a szénior-i hivatalban.

A volt pataki diákok összetartozásuknak s együttérzésüknek a ref. nagygyűlés kapcsán is kifejezést adtak. Az itt összesereglett 90 pataki diák ugyanis kedves s hangulatos estét töltött együtt vidám emlékezés között.

Hősök emlékünnepét rendezett a *Bacsokay Bajtársi-Égyesület* máj. 29-én d. u. 4 óraker az elesett hősök emléktáblája előtt, ahol dr. Gulyás József főgimn. tanár beszélt, utána pedig az ellenforradalom halottja, Becker András sírjánál a temetőben, ahol Békly Zoltán vezér koszorúzta meg beszéd kíséretében a sírt.

A konfirmáció a főiskolában a kanyaró járvány miatt csak f. hó 12-én ment végbe. Az előzetes oktatást *Elekes Imre* főgimn. tanár végezte. A fogadástétel után a konfirmáltak: 26 fiú, 5 leány azonnal vették az úrvacsorát is, melyet Mátyás Ernő dr. theol. tanár osztott ki a növendékeknek. A konfirmáltak a főiskolától emlékbibliát kaptak.

Az akad. pályatételekre beadott pályamunkák közül a predikáció-pályázatot (húsvéti beszéd) *Dard*

nyi Lajos III. é. hh. nyerte, a filozófiai pályatételt pedig *Horkay László* IV. é. hh. oldotta meg, (az ismeretelmélet alapproblémái), mindkettőn a teljes díjat kapták.

Széniorválasztás. A Köziskolai Szék f. hó 20-án egyhangúlag *Király Zoltán* végzett hh. t választotta meg széniorrá. Isten áldása nyugodjék munkáján!

A Találkozólap a „Válasra int“ búcsúnótával izléses kiállításban megjelent s a találkozó alkalmával volt kelete is a régi diákok között.

Felülfizetések. A május 21-iki Kórushangversenyen felülfizettek: id. Csajka Endre 10 P, N. N 0:50 P, Keresztury Sándor (Balsa) 1 P, Kókai Kun Viktor 1 P, Brzórád Kornél 4 P, Kopeczek István 2 P, Asbóth Aladár 2 P, Erdélyi Mária 2:50 P; jegymegváltás címen: Nagy Béla 2 50) P, dr. Kun Zoltán 2:50 P.

Előfizetéseiket beküldték: Téchy Lajos Pácin 9 P., Hajdu György Bp. 8 P. dr. Nagy Béla Bp., Béky Sándor Tiszaujfalu, Finkey Ferenc Bp., dr. Sasi Nagy Imre Pécs, Komjáthy Aladár Ózd 5—5 pengő. Tóth Elek Saújhely, gesztelyi Nagy Béla Pácin, Idrányi Ferenc Tibold daróc, dr. Tomcsányi Zoltán Bp., Martin Miklós Tata, dr. Vécsey Kálmán Bp., dr. László Ferenc Bp., László Kálmán Zsámbok, Farkas Zoltán Sopron, dr. Kussbach Ferenc Bp., Karászy Dániel T. karád, Keresztury László Nyírmada, Lengyel József Bp., Székely Gyula Bp., Szikszay András Bp., Tornaljai József T. keszi, 4—4 P. Matuszka Margitka Bp. 1 P.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Főző László IV. é. hh.

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban!

Joggal mondja az angol:
„Time Is Money”
(Az idő pénz.)

FONTOS Önnek, hogy tudja a pontos időit?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat** 3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis **megbízhatóan pontos órája.**

Órák, mindennemű ékszerek, dísz tárgyak, valódi ezüst evőkészletek **kedvező részletfizetési feltételek** mellett kaphatók.

Spitz Pál

órák és ékszerész, Sárospatak.

Vidékre **választékok** készséggel küldök!!
Varrógépek és kerékpárok gyári raktára!

Fodrász-

és borbélymunkák *legpontosabban eszközölte nek*

Dobozy István

Sárospatak,
a Patikaközben.

*a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

Czeisler Izidor
divatáruháza
Sárospatak

Állandó raktár: férfi-, női- és gyermekharisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kötöttáruk, illatszer, pipere, férfi- és női fehérműk.

Neumann Mór

Állandó raktár:

férfi-, női- és gyermekharisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, csipkék, rövid- és kötöttáruk,

illatszer, pipere,

férfi és női-fehérműk.